

# Nauja pareigūnų ir įkinių galimybė—

Autorius SystemOperator  
2007-10-05

&Scaron;... savaitė™ kreiptasi Vidaus reikalų tarnybos vadovus, kuriuose siūlyta peržiūrėti Lietuvos policijos tarnybos darbo laiko apskaitos taisyklę ir imtis priemonių, kad pareigūnams būtų kompensuota už ją patirtą žalą. Tokia informacija pateikta LR ikiteisminio tyrimo tarnybos pareigūnų profesinės sąjungos tinklapyje. Pranešime sakoma, kad ilgą laiką VRM ir Kalėjimų departamentu tarnavę vadovai netinkamai taikė teisės normas, reguliuojančias darbo apskaitą. Bemaž ketverius metus tarnavę vadovai vietoje 40 valandų, versdavo pareigūnus kiekvieną savaitę dirbti 48 valandas arba dar ilgiau. Informuojama, kad tokius vadovų veiksmus laimino tiek VSAT vadas, Lietuvos policijos generalinis komisaras, Vadovybų apsaugos departamento direktorius, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento vadovas savo sakymais. Antai, Lietuvos policijos generalinis komisaras, pasirašydamas 2005 m. gegužės 5 d. sakymą Nr. 5-V-294, kuriuo keitė būdą toje darbo instrukcijoje, teisingai pataisė, kuri buvo ne tik būdą dalyse dirbantiems pareigūnams, bet visiems policijos padaliniams. &Scaron;ia pataisa buvo leista tarnavę vadovams nustatyti ilgesnį, nei 40 valandų darbo savaitę. Profesinės sąjungos iniciatyva VSAT tarnybos tvarka buvo teisinta dar anksčiau – 2003 metais. Administraciniai teismai išnagrinėjo tokią praktiką ir pripažino ją neteisėta: 2007 m. rugsėjo 5 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nutartį Nr. A17-737/2007 byloje dėl neišmokėtų sumų už viršvalandinį darbą... priteisimo. Teismas akcentavo: „40 val. darbo laikas per savaitę – bendroji darbo laiko norma per savaitę. Tačiau šis statymas leidžia, suteikti teisę darbdaviui atitinkamiems pareigūnams nustatyti ir kitokią savaitės darbo laiko normą, kuri neturi viršyti 40 val. per savaitę. Pareigūnų darbas, kiekvieną savaitę neviršijantis 48 valandų darbo laiko normos, kaip nurodyta Statuto 29 straipsnio 3 dalyje, nelaikomas viršvalandiniu. &Scaron; nuostata nėra aiškintina siaurąja prasme, atskirai nuo kitų teisės normų, reguliuojančių viršvalandinį darbą ir nėra besilyginanti su kitais atvejais, kai pripažintina, kad kiekvieną savaitę atitinkamą pareigūnų dirbtas darbo laikas daugiau kaip 40 val. bet ne daugiau 48 val. per savaitę neviršijantis. Taip pat Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad suminėjant darbo laiko apskaitos atvejų bendro darbo laiko trukmę apskaitiniu laikotarpiu apskaičiuojama 40 darbo valandų (darbo laiko per savaitę) dauginant apskaitinio laikotarpio savaitės skaičių, taip nustatant bendrą darbo laiko trukmę. Laikas viršijantis normą – viršvalandinis darbas. Teisės aktais nėra draudžiama savaitę dirbti 48 valandas ir toks darbas nėra laikomas viršvalandiniu, bet dirbant visą apskaitinį laikotarpį darbas turi būti tęsytas taip, kad jis neviršytų bendro darbo laiko trukmės, t. y., jei pavyzdžiui, dvi savaitės dirbama po 48 valandas, negalima tokia situacija, kad kitas dvi savaites taip pat būtų dirbama po 48 valandas. Teismas pažymi: „Jei buvo dirbtas viršvalandinis darbas už ją ir turi būti apmokama arba kitaip teisingai kompensuojama. Profesinių sąjungų vertinimu, jei bus nuspręsta pareigūnų teises ginti teismuose, tokie procesai būtų didžiausi savo apimtimi po tų, kurie vyko 2003-2005 metais, kuomet dėl indeksavimo koeficiento teismuose bylinėjosi tūkstančiai pareigūnų. Tuokart nuo dar didesnio skundų antplūdis pavyko išvengti tik tuomet, kai Vyriausybė priėmė sprendimą nesumokėti... darbo užmokesčio dalį valstybės tarnautojams ir išmokėti tiems, valstybės biudžeto. Teismui priėmus teigiamą sprendimą, o ginčo nepavykus išsiaiškinti, bendra pareigūnų ir įkinių skaitant delspinigius, suma gali siekti iki 50 mln. litų (nuo 1 tūkst. iki 3 tūkst. litų vienam pareigūnui).